

Denne bestemmelse i den arbejdsretslige lovgivning handler netop om retsbeskyttelse og om de retsmidler, der står til rådighed. Det første princip må siges at være fuldt accepteret og gennemført ved hjemmestyreloven og den praksis, der siden dens vedtagelse har udviklet sig i forholdet mellem Danmark og Grønland.

Det er vel også først og fremmest ønsket om at udøve kontrol med egne institutioner, der har ført til, at man fra Grønlands side hidtil ikke har ønsket, at loven om Arbejdsretten skal gælde for Grønland. Man havde vel hverken erfaringer eller muligheder for at forudsige en situation, hvor en indflydelsesrig dansk fagforening uden umiddelbare processuelle konsekvenser kunne blokere et vitalt grønlandsk område.

Den opståede situation fører direkte til spørgsmålet om, hvorvidt der med omstændighed, at der specielt for Grønland og måske også for Færøerne ikke eksisterer en procesmulighed for hurtigt at løse en opstået tvist, foreligger en diskrimination, der strider mod ILO-konventionen – altså hvorvidt der er sket en tilsidesættelse af konventionens andet hovedprincip, altså forbudet mod diskrimination.

Det er utvivlsomt, at der eksisterer forskelle mellem den arbejdsretlige situation i Grønland og i den øvrige del af riget, og det er vel også utvivlsomt, at denne forskel i de arbejdsretslige regler i en situation som den foreliggende er til klar ulempe for det grønlandske arbejdsmarked.

For at en sådan tilstand kan betragtes som forenelig med ILO-konvention nr. 169, må det i hvert fald som minimum kræves, at der kan anføres særdeles gode og saglige grunde for opretholdelse af en sådan forskelsbehandling, og regeringen må derfor forstå, at lærermangelen i Grønland er meget alvorlig. I dagens Grønland er mangelen på skolelærere nomineret til ca. 300 lærere, og derfor anser jeg det for at være meget vigtigt, at regeringen kommer på banen for at være med til at løse den konflikt, der er mellem Grønlands hjemmestyre og Danmarks Lærerforening. Det er uholdbart og urimeligt, at Danmarks Lærerforening har taget de grønlandske skolebørn som gidsler for at få gennemtrumfet sit ønske.

De mange menneskelige tragedier som vold, selvmord, mord, seksuelle overgreb m.v., der forekommer i rigsfællesskabet, kan vi her i Folketinget ikke stiltiende acceptere. Men hvad skyldes disse menneskelige tragedier? Har vi ikke lært af vore forældre, hvordan vi kan be-

vare kærligheden til hverandre, og hvordan vi skal støtte hinanden? Der er god anledning til at være bekymret over de stigende menneskelige tragedier i rigsfællesskabet Danmark. Vi hører oftere og oftere om selvmord, vold mod børn og børnemisbrug, og det er tragedier, som skaber andre sociale problemer og ikke mindst skaber dårlige rygter om os.

Vi må som samfundsborgere i rigsfællesskabet stå tættere sammen og hjælpe hinanden, i stedet for at vi i rigsfællesskabet Danmark bliver ved med at holde kortene skjult for hverandre. Lad os skabe den fornødne debat, og lad os prøve at snakke sammen og vise, hvor stærke vi er som ét samfund. Det er på tide, vi alle hjælper hverandre og hjælper dem, der har brug for følelsesmæssig støtte. De, som kan give, ved, at det skaber glæde at dele tryghed, glæde, kærlighed og sorg.

Hvis vi som et rigsfællesskab skal opnå en gunstig og positiv udvikling, er jeg af den mening, at vor gode vilje kan give grundlag herfor. Det er mennesket frem for systemet.

Grønland har i 1995 overtaget sundhedssystemet, selv om Atassut ikke mente, at tiden var inde til det. En af grundene til, at man ville overtage det, var, at det bl.a. ville være nemmere at få overblik over læge- og sygeplejemangelen. Men den dag i dag står Grønland stadig med problemet, som ikke er blevet mindre med tiden, og eftersom vi i Grønland ikke er de eneste, som ikke magter at løse problemerne inden for sundhedsvæsenet, mener jeg, det er af stor vigtighed, at man i rigsfællesskabet Danmark samarbejder på tæt hold for at løse de problemer, vi hver især ikke magter at løse alene. Vi er derfor forhåbningsfulde over den den samarbejdsaftale, Sundhedsministeriet og Direktoratet for Sundhed og Forskning indgik i februar 1998, og som er trådt i kraft den 1. oktober 1998.

Da forebyggelse er et af de områder, som nævnes i samarbejdsaftalen, vil jeg hermed opfordre sundhedsministeren til at være ekstra opmærksom på det forebyggende arbejde, når det gælder hiv, euforiserende stoffer samt provokeret abort, da det er de tre mest fremtrædende problemer i sundhedsvæsenet. Det er derfor vigtige ting at tage op til drøftelse ved Dansk-Grønlandsk Samarbejdes kommende møde i november 1998.

En anden sag, som statsministeren må give en nærmere forklaring på over for undertegnede, de udsatte og ikke mindst de pårørende til de 22 grønlandske børn, der i 1951 som et eks-